

[Svend Erik Hovmand]

kan kun fastholdes, hvis det vellykkede samspil mellem den private og den offentlige sektor fastholdes og udbygges. Der er brug for et stort hjemmemarked, indtil branchen er blevet fuldt konkurrencedygtig med produkter af konventionelt energidstyr.«

Jeg minder hr. Duetoft om, at vi på dette område har en ganske betragtelig eksport. Hver anden vindmølle i verden er produceret i Danmark, og hvert tredje fjernvarmerør er produceret i Danmark. En meget betydelig del af den nye teknologi på energiområdet er fremstillet og produceret til gavn for dansk beskæftigelse og valutaindtjening. Jeg går ud fra, at CD også finder, at det er ganske gavnligt.

Jeg mener personlig, at det er ganske vigtigt, at vi er realistiske, når vi taler om forsøg med udvikling af nye energikilder, men derfra og til totalt at slå hånden af de forsøg og de erfaringer og de værdifulde resultater, vi har opnået, synes jeg nok, der er et skridt.

(Kort bemærkning).

Riishøj (SF):

Det er kun ganske kort omkring hr. Duetofts bemærkninger om den her russergas, som han åbenbart synes er noget forfærdelig noget. Det er jo noget ganske almindeligt i Europa, i Frankrig, Vesttyskland, Østrig, Sverige, at man har modkøbsaftaler med de østeuropæiske lande, man køber kul og olie, og til gengæld for det sælger man maskiner og andre ting.

Problemet er jo, at vi ikke bruger det instrument godt nok i Danmark og taber meget store eksportmuligheder til de mange lande i verden – det gælder jo ikke alene de østeuropæiske lande, men i høj grad mellemøstlige og andre lande – som bruger modkøbsprincippet. En etableret del af verdenshandelen, omkring 30 pct., foregår på den måde, og at sige, at vi ikke kan bruge et modkøbsarrangement med Sovjetunionen, betyder rent faktisk, at vi ikke kan eksportere til de lande plus til en lang række andre lande i verden. Det må være en eller anden primitiv ideologisk kvababelse, som hverken Strauss eller alle de andre venner, som hr. Duetoft har i Europa, har haft nogen sinde. Det er en vanvittig betragtning.

(Kort bemærkning).

Duetoft (CD):

Hr. Strauss lever jo desværre ikke mere, men der er mange andre venner i Europa, det er vi da også stolte af at vi har.

Jeg vil godt sige til hr. Riishøj, at modkøbsaftaler skulle da være mulige på mange områder, i betragtning af at vores handelsbalance over for Sovjetunionen jo viser nogle ganske specielle tal, nemlig at de sælger ret meget mere til os, end vi sælger til dem.

Det, jeg faktisk sagde, var, at jeg føler, det er urimeligt, at vi, fordi en virksomhed finder ud af, at den kan eksportere cement, eller hvad den nu vil eksportere til Sovjetunionen, skal bryde med det energipolitiske princip, at vi vil prøve at klare os selv. Jeg synes, man blander tingene ganske voldsomt sammen. Så lad os da købe kaviar og opretstående klaverer eller noget andet derovre i stedet for, men at vi blander det ting sammen med energipolitikken, det undrer mig meget, og det var det, jeg kritiserede.

I øvrigt vil jeg sige til hr. Svend Erik Hovmand, at jeg jo ikke sagde, at man skulle slå hånden af energiforskningen, jeg sagde ganske klart, at det efter vores opfattelse er en offentlig opgave. Men det, jeg sagde, var, om der er nogen grund til at satse på, at vi skal bruge det, når vi ved, hvor meget vi har investeret i det, og hvor lidt det har virket. Det er jo ganske, ganske få procent af vores energiforbrug, der dækkes ad den vej. Var det så ikke smartere at koncentrere sig om at få det eksporteret? Jeg tror ikke på, at det nødvendigvis skal vise sig, at det ikke kan bruges i Danmark, før vi kan sælge det i udlandet.

Så jeg vil godt bede om, at det adskilles fra, at vi skulle ønske at slå hånden af energiforskningen. Den omtalte jeg ganske klart, men jeg tror ikke på, at hjemmemarkedet nødvendigvis er en forudsætning for at kunne eksportere.

I øvrigt vil jeg godt sige, at vi ikke kæmper for en enkelt branches overlevelse. Vi ser også lidt på, hvordan ressourcerne bruges i det danske samfund, og set fra et forbruger- og skatteydernes synspunkt er det måske ikke den rimeligste prioritering, man har foretaget på dette område.

(Kort bemærkning).

Behnke (FP):

Det er til hr. Riishøjs bemærkning om, at vi skulle forbedre vores evne til at benytte os af denne form for byttemarked. Men byttemarked